

Ngày soạn: 15/10/2026
GV: Nguyễn Thị Linh
Lớp dạy 11: 3,8,9

TIẾT 14. BÀI 8. THỰC HÀNH: VIẾT BÁO CÁO VỀ TÌNH HÌNH PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở CỘNG HÒA LIÊN BANG BRA-XIN

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức:

Viết được báo cáo truyền đạt những nét cơ bản về tình hình phát triển kinh tế Bra-xin và những vấn đề xã hội cần phải giải quyết.

2. Năng lực:

a) Năng lực chung:

- Tự chủ và tự học: Chủ động tìm kiếm, thu thập tài liệu để phục vụ việc viết báo cáo thực hành.
- Giao tiếp và hợp tác: Thảo luận nhóm hiệu quả, phân công nhiệm vụ rõ ràng để thống nhất nội dung báo cáo.
- Giải quyết vấn đề và sáng tạo: Biết xác định và làm rõ thông tin từ nguồn thông tin SGK, bản đồ, internet...

b) Năng lực đặc thù:

- Nhận thức khoa học địa lí: Phát hiện và giải thích được đặc điểm tình hình kinh tế và các vấn đề xã hội ở Bra-xin.
- Tìm hiểu địa lí: Sử dụng các công cụ địa lí (Internet, thiết bị số) để tìm kiếm, thu thập, chọn lọc tài liệu và phân tích thông tin.
- Vận dụng kiến thức, kĩ năng đã học: Vận dụng tri thức địa lí để giải quyết vấn đề thực tiễn thông qua việc hoàn thiện bản báo cáo chuyên đề.

c) Năng lực số:

- [1.1.NC1b]: Sử dụng công cụ tìm kiếm trên Internet để thu thập dữ liệu, báo cáo kinh tế của các tổ chức quốc tế phục vụ bài thực hành.
- [3.1.NC1a]: Thực hành thành thạo kĩ năng số hóa sản phẩm bài tập trên giấy (bằng thao tác chụp ảnh) và chia sẻ tệp tin lên không gian lưu trữ mạng chung của lớp.

d) Năng lực AI:

- [NLc]: Sử dụng công cụ AI (ChatGPT/Gemini) để hỗ trợ quá trình học tập (GV tạo kịch bản cho phần khởi động).

3. Phẩm chất:

- Yêu nước: Yêu đất nước, tự hào về vẻ đẹp tự nhiên của quê hương đất nước.
- Chăm chỉ: Tích cực tìm tòi tài liệu học tập, chủ động hoàn thành nhiệm vụ được giao.
- Trung thực: Minh bạch, rõ ràng trong việc trích dẫn nguồn tài liệu tham khảo cho báo cáo.
- Trách nhiệm: Nghiêm túc trong học tập, hoàn thành tốt phần việc được nhóm phân công.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

- GV: Máy tính cá nhân, Tivi, máy chiếu... kết nối mạng Internet.
- HS: Thiết bị số cá nhân (điện thoại thông minh/máy tính bảng) có kết nối mạng di động/Wifi.

2. Học liệu:

- SGK Địa lí 11.
- Tài liệu tham khảo về kinh tế - xã hội Bra-xin.
- Giấy khổ lớn (A4, A0), bút dạ, bút màu.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. Ôn định:

Tiết	Ngày dạy	Lớp	Sĩ số	Ghi chú

2. Kiểm tra bài cũ: GV kiểm tra, nhận xét, đánh giá sản phẩm hoạt động vận dụng ở nhà của nhóm HS.

3. Hoạt động học tập:

HOẠT ĐỘNG 1: HOẠT ĐỘNG MỞ ĐẦU (KHỞI ĐỘNG)

a) Mục tiêu:

- HS xác định được yêu cầu, nhiệm vụ của bài thực hành.

b) Nội dung: HS quan sát màn chiếu. Sử dụng SGK, hoạt động cá nhân. Trả lời câu hỏi: Dựa vào văn bản trên bảng, em hãy nêu yêu cầu của bài thực hành?

c) Sản phẩm: Câu trả lời của HS. Xác định đúng nội dung thực hành:

1. Nội dung

Viết báo cáo về tình hình phát triển kinh tế và những vấn đề xã hội cần giải quyết ở Cộng hòa Liên bang Bra-xin.

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV trình chiếu slide “Thư mời nhận việc”.
- GV yêu cầu HS đọc SGK và xác định rõ yêu cầu.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS quan sát màn chiếu, suy nghĩ trong 02 phút.
- HS vận dụng kiến thức, xâu chuỗi kiến thức để suy nghĩ câu trả lời.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV gọi 2 HS phát biểu nhanh.
- Các HS khác lắng nghe, bổ sung ý kiến.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV nhận xét, đánh giá hoạt động, câu trả lời của HS.
- GV chốt lại các yêu cầu trọng tâm và dẫn dắt vào bài thực hành.

HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động. Thực hành

a) Mục tiêu:

- HS thu thập được tư liệu và viết được báo cáo về tình hình phát triển kinh tế, các vấn đề xã hội cần giải quyết ở Cộng hòa liên bang Bra-xin.

b) Nội dung: HS quan sát màn chiếu, SGK, làm việc theo 4 nhóm để thực hiện các bước chuẩn bị và tìm hiểu gợi ý thông tin tham khảo theo hướng dẫn của GV để hoàn thành nội dung báo cáo.

2. Nguồn tư liệu

- Các thông tin trên internet có liên quan đến Cộng hòa Liên bang Bra-xin.
- Sách, báo, tạp chí,... có nội dung liên quan.

3. Gợi ý cấu trúc báo cáo

CỘNG HÒA LIÊN BANG BRA-XIN

Diện tích:

Số dân:

1. Tình hình phát triển kinh tế

- Đặc điểm phát triển kinh tế
- Nguyên nhân phát triển

2. Những vấn đề xã hội cần giải quyết

- Vấn đề mức sống của dân cư, phân hóa giàu nghèo, thất nghiệp, nghèo đói, bệnh tật ở các khu ổ chuột...
- Vấn đề đô thị hóa tự phát và hậu quả.

4. Thông tin tham khảo

BẢNG 8.1. QUY MÔ GDP THEO GIÁ HIỆN HÀNH VÀ TỐC ĐỘ TĂNG GDP CỦA BRA-XIN GIAI ĐOẠN 2000 - 2020

Năm Chỉ tiêu	2000	2005	2010	2015	2019	2020
GDP (tỉ USD)	655,5	891,6	2208,9	1802,2	1873,3	1448,6
Tốc độ tăng GDP (%)	4,4	3,2	7,5	-3,5	1,2	-3,9

(Nguồn: Ngân hàng Thế giới, 2022)

BẢNG 8.2. CƠ CẤU GDP CỦA BRA-XIN GIAI ĐOẠN 2000 - 2020

Năm Ngành	2000	2005	2010	2015	2019	2020
Nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản	4,8	4,7	4,1	4,3	4,2	5,9
Công nghiệp và xây dựng	23,0	24,2	23,3	19,4	18,8	17,7
Dịch vụ	58,3	56,1	57,6	62,3	63,1	62,8
Thuế sản phẩm trừ trợ cấp sản phẩm	13,9	15,0	15,0	14,0	13,9	13,6

(Nguồn: Ngân hàng Thế giới, 2022)

Kinh tế - xã hội Bra-xin tồn tại một số vấn đề cần giải quyết như:

- Thu nhập của người dân Bra-xin có sự chênh lệch rất lớn: 10% những người giàu nhất chiếm hơn 40% GDP, trong khi 10% những người nghèo nhất chỉ chiếm khoảng 1% GDP.
- Các vùng trong nước có sự phân hóa lớn. Vùng Đông Nam tập trung trên 40% số dân và chiếm trên 60% GDP, trong khi các vùng Trung Tây và Bắc chỉ có khoảng 10% số dân và chiếm khoảng 10% GDP.
- Mất an ninh, trật tự xã hội là một vấn đề cần phải giải quyết ở Bra-xin.
- Tỷ lệ dân thành thị rất cao (87% năm 2020). Đô thị hóa tự phát, không gắn với công nghiệp hóa đã làm trầm trọng thêm các vấn đề xã hội và môi trường đô thị: tỉ lệ thất nghiệp cao, bên cạnh các tòa nhà cao tầng hiện đại là các khu nhà “ổ chuột” của dân nghèo,...

c) Sản phẩm: Bản báo cáo đã được hoàn thiện của HS theo gợi ý.

* Tham khảo

CỘNG HÒA LIÊN BANG BRA-XIN

- Cộng hòa Liên bang Bra-xin nằm ở khu vực Nam Mỹ tiếp giáp với 11 quốc gia và vùng lãnh thổ.
- Quốc gia này có diện tích khoảng 8515.767 km², với dân số khoảng 211.8 triệu người (chiếm 32.48% dân số khu vực Mỹ La-tinh, năm 2020).

1. Tình hình phát triển kinh tế

**** Đặc điểm phát triển nền kinh tế**

- Quy mô và tốc độ tăng trưởng kinh tế:

+ Cộng hòa Liên bang Bra-xin là một trong những nền kinh tế lớn nhất khu vực Mỹ Latinh. Theo số liệu công bố của Tổ chức Ngân hàng thế giới (WB), năm 2021, quy mô của nền kinh tế Bra-xin đạt mức 1609 tỉ USD (chiếm khoảng 29.3% quy mô GDP của khu vực Mỹ Latinh).

+ Trong những năm gần đây, tốc độ tăng trưởng kinh tế của Bra-xin không ổn định: năm 2010, tốc độ tăng GDP của Bra-xin đạt mức 7.53%, tuy nhiên, tới năm 2015, tăng trưởng GDP sụt giảm, chỉ còn -3.5%. Với nhiều nỗ lực của chính phủ Bra-xin, tới năm 2021, tốc độ tăng trưởng GDP của quốc gia này đã tăng trở lại, đạt mức 4.6%.

- Cơ cấu và chuyển dịch kinh tế: Trong giai đoạn từ năm 2000 - 2021, Cơ cấu GDP của Cộng hòa Liên bang Bra-xin có sự chuyển dịch rõ rệt, theo hướng:

+ Tăng tỉ trọng ngành dịch vụ (từ 58.3% năm 2000, lên 59.4% năm 2021).

+ Giảm tỉ trọng ngành công nghiệp - xây dựng (từ 13% năm 2000, xuống còn 18.9% năm 2021).

+ Ngành nông - lâm - ngư nghiệp chiếm tỉ trọng nhỏ trong cơ cấu kinh tế của Bra-xin (năm 2021, nhóm ngành này chỉ chiếm 6.9% GDP).

- Một số sản phẩm nông nghiệp, công nghiệp nổi tiếng:

* Về nông nghiệp:

+ Bra-xin là một trong những quốc gia có sản lượng mía, đậu tương, cà phê, cam,... lớn nhất thế giới;

+ Bra-xin là một trong 5 quốc gia có sản lượng: ngô, đu đủ, thuốc lá, dưa, chuối, bông,... hàng đầu thế giới.

* Về công nghiệp:

+ Lĩnh vực công nghiệp khai khoáng, Bra-xin nổi bật trong việc khai thác quặng sắt, đồng, vàng, bôxít, mangan,...

+ Lĩnh vực công nghiệp chế biến, Bra-xin phát triển đa dạng từ: sản xuất ô tô, thép và hóa dầu,... đến máy tính, máy bay và hàng tiêu dùng...

** Nguyên nhân phát triển

- Vị trí địa lý thuận lợi cho giao lưu, phát triển kinh tế - văn hóa với các quốc gia và khu vực trên thế giới.

- Điều kiện tự nhiên và tài nguyên thiên nhiên phong phú, đa dạng.

- Nhà nước ban hành các chính sách phát triển kinh tế phù hợp.

2. Những vấn đề cần giải quyết

- Thu nhập của người dân Bra-xin có sự chênh lệch rất lớn: 10% những người giàu nhất chiếm hơn 40% GDP, trong khi 10% những người nghèo nhất chỉ chiếm khoảng 1% GDP.

- Các vùng trong nước có sự phân hóa lớn. Vùng Đông Nam tập trung trên 40% số dân và chiếm trên 60% GDP, trong khi các vùng Trung Tây và Bắc chỉ có khoảng 10% số dân và chiếm khoảng 10% GDP.

- Mất an ninh, trật tự xã hội là một vấn đề cần phải giải quyết ở Bra-xin.

- Tỉ lệ dân thành thị rất cao (87% năm 2020). Đô thị hóa tự phát, không gắn với công nghiệp hoá đã làm trầm trọng thêm các vấn đề xã hội và môi trường đô thị: tỉ lệ thất nghiệp cao, bên cạnh các tòa nhà cao tầng hiện đại là các khu nhà “ổ chuột” của dân nghèo,...

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV chia lớp thành 4 nhóm để lập báo cáo trên giấy khổ lớn.

- Kịch bản điều khiển công nghệ của GV: *“Trong quá trình tổng hợp báo cáo, mỗi nhóm cử 1 bạn dùng điện thoại truy cập Google, tìm kiếm hình ảnh thực tế về khu ổ chuột (Favela) cạnh các tòa nhà cao tầng ở Bra-xin để thấy rõ sự phân hóa giàu nghèo, chuẩn bị trình chiếu khi báo cáo”.*

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Các nhóm phân công công việc. Một HS sử dụng thiết bị số tra cứu hình ảnh thực tế.
- Các HS khác hệ thống hóa kiến thức từ SGK để phác thảo báo cáo.
- HS hoạt động nhóm trong khoảng thời gian: 07 phút.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV yêu cầu đại diện các nhóm trình bày sản phẩm.
- Yêu cầu HS nêu rõ và trình chiếu hình ảnh khu ổ chuột vừa tra cứu được.
- Các nhóm khác theo dõi, nhận xét, bổ sung.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV nhận xét, đánh giá về kỹ năng tổng hợp thông tin, kỹ năng số của HS.
- Chốt lại cấu trúc chuẩn của báo cáo lên màn chiếu.

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a) Mục tiêu:

- củng cố lại kiến thức về sự phân hóa tự nhiên, rèn luyện kỹ năng giải quyết câu hỏi trắc nghiệm khách quan.

- Năng lực số [3.1.NC1a]: Thực hành thành thạo kỹ năng số hóa sản phẩm tài liệu thủ công (chụp ảnh) và nộp tệp tin lên không gian lưu trữ mạng chung của lớp.

b) Nội dung: HS hoạt động nhóm để hoàn thành phiếu trắc nghiệm.

I. Trắc nghiệm nhiều lựa chọn

Câu 1: Cho bảng số liệu:

CƠ CẤU KINH TẾ BRA-XIN NĂM 2000 VÀ NĂM 2019

(Đơn vị: %)

Năm	Nông nghiệp	Công nghiệp	Dịch vụ	Thuế sản phẩm
2000	4,8	23,0	58,3	13,9
2019	5,9	17,7	62,9	13,5

(Nguồn: WB, 2022)

Theo bảng số liệu, loại biểu đồ nào sau đây thích hợp nhất thể hiện cơ cấu kinh tế của Bra-xin năm 2000 và năm 2019?

A. Tròn. B. Cột. C. Đường. D. Miền.

Câu 2: Quốc gia nào sau đây có ngành công nghiệp phát triển nhất ở Mỹ la-tinh?

A. Mê-hi-cô. B. Cô-lôm-bi-a. C. Vê-nê-du-ê-la. D. Bra-xin.

Câu 3: Khu vực nào sau đây chiếm tỉ trọng lớn nhất trong cơ cấu GDP của Bra-xin?

A. Nông nghiệp, lâm nghiệp, thủy sản.

B. Dịch vụ.

C. Công nghiệp, xây dựng.

D. Thuế sản phẩm trừ trợ cấp sản phẩm.

Câu 4: Nhận xét nào sau đây đúng về GDP của Bra-xin?

A. Quy mô GDP tăng liên tục.

B. Quy mô GDP giảm liên tục.

C. Tốc độ tăng GDP không đều.

D. Tốc độ tăng GDP liên tục.

Câu 5: Phát biểu nào sau đây đúng về dân cư - xã hội của Bra-xin?

A. Tỉ lệ dân đô thị còn thấp.

B. Chênh lệch lớn về mức sống.

C. Tình hình chính trị ổn định.

D. Nền văn hóa kém đa dạng.

c) Sản phẩm: Bài làm của nhóm HS gửi trên Padlet/Zalo.

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV chia lớp thành 4 nhóm, phân công vị trí hoạt động trực tiếp tại lớp.
- GV phát cho mỗi nhóm 1 tờ phiếu trắc nghiệm có chứa nội dung 7 câu hỏi.
- GV hướng dẫn cụ thể: “Các nhóm thảo luận chọn đáp án đúng cho 5 câu hỏi trắc nghiệm dạng

1. Yêu cầu về một sơ đồ mũi tên cực kì ngắn gọn giải thích lí do chọn đáp án đó ra giấy. Ngay khi

làm xong, nhóm trưởng dùng điện thoại chụp một bức ảnh thật rõ nét tờ giấy đáp án. Sau đó, Lập tức tải hình ảnh lên nhóm Padlet/Zalo lớp”.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS ngồi theo nhóm, phân tích câu hỏi, chốt đáp án, ghi giải thích vào phiếu.
- Khi gần hết giờ, đại diện các nhóm chụp và gửi file sản phẩm lên nhóm Padlet/Zalo.
- Thời gian: 03 phút.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV thu lại phiếu trắc nghiệm, phân công 1 HS theo dõi và tổng hợp kết quả hoạt động của từng nhóm.
- GV chiếu lần lượt từng câu hỏi, gọi HS đại diện nhóm trả lời và giải thích.
- Cả lớp theo dõi và đưa ra nhận xét đáp án.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV trình chiếu kết quả hoạt động của từng nhóm.
- GV đánh giá tư duy logic trong việc giải thích đáp án của HS.
- GV chốt đáp án chuẩn.

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a) Mục tiêu:

- Vận dụng tri thức địa lí để phân tích tính Đúng/Sai của một nhận định thực tiễn. Giải bài tập trả lời ngắn.
- Năng lực số [3.1.NC1a]: Thực hành thành thạo kỹ năng số hóa sản phẩm tài liệu thủ công (chụp ảnh) và nộp tệp tin lên không gian lưu trữ mạng chung của lớp.

b) Nội dung: HS hoạt động nhóm để hoàn thành phiếu trắc nghiệm.

II. Trắc nghiệm Đúng/Sai

Câu 6: Cho bảng số liệu:

Cơ cấu kinh tế của Bra-xin, năm 2000 và 2019

(Đơn vị: %)

Năm	Nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản	Công nghiệp	Dịch vụ	Thuế sản phẩm trừ trợ cấp sản phẩm
2000	4,8	23,0	58,3	13,9
2019	5,9	17,7	62,9	13,5

(Nguồn: WB, 2022)

- a)** Tỷ trọng công nghiệp lớn thứ hai trong cơ cấu GDP của Bra-xin.
- b)** Tỷ trọng dịch vụ luôn chiếm cao nhất, năm 2019 so với năm 2000 tăng 4,6%.
- c)** Biểu đồ tròn là dạng biểu đồ thích hợp nhất để thể hiện cơ cấu kinh tế Bra-xin năm 2000 và 2019.
- d)** Tỷ trọng nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản thấp nhất, năm 2019 so với năm 2000 tăng hơn 2 lần.

III. Trắc nghiệm trả lời ngắn

Câu 7: Biết tổng GDP của Bra-xin năm 2021 là 1 609 tỉ USD, tỷ trọng khu vực Công nghiệp - xây dựng trong cơ cấu GDP của Bra-xin chiếm 18,9%. Hãy cho biết giá trị khu vực Công nghiệp - xây dựng của Bra-xin năm 2021 là bao nhiêu tỉ USD (làm tròn kết quả đến hàng đơn vị).

Đáp án: 304

c) Sản phẩm: Bài làm của nhóm HS gửi trên Padlet/Zalo.

d) Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

- GV tiếp tục phát lại phiếu trắc nghiệm, giao nhiệm vụ cho 4 nhóm hoàn thành câu 6 và câu 7.

- GV hướng dẫn cụ thể: “*Các nhóm thảo luận chọn đáp án đúng cho câu 6 và ghi nhanh lời giải câu 7. Ngay khi làm xong, nhóm trưởng dùng điện thoại chụp một bức ảnh thật rõ nét tờ giấy đáp án. Sau đó, Lập tức tải hình ảnh lên nhóm Padlet/Zalo lớp*”.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- HS ngồi theo nhóm, phân tích câu hỏi, chốt đáp án, ghi giải thích vào phiếu.
- Khi gần hết giờ, đại diện các nhóm chụp và gửi file sản phẩm lên nhóm Padlet/Zalo.
- Thời gian: 03 phút.

Bước 3: Báo cáo, thảo luận:

- GV thu lại phiếu trắc nghiệm, phân công 1 HS theo dõi và tổng hợp kết quả hoạt động của từng nhóm.

- GV chiếu lần lượt từng câu hỏi, gọi HS đại diện nhóm trả lời và giải thích.
- Cả lớp theo dõi và đưa ra nhận xét đáp án.

Bước 4: Kết luận, nhận định:

- GV trình chiếu kết quả hoạt động của từng nhóm.
- GV đánh giá tư duy logic trong việc giải thích đáp án của HS.
- GV chốt đáp án chuẩn và lựa chọn nhóm có kết quả hoạt động tốt nhất để khen thưởng.

4. Củng cố, dặn dò: GV nhấn mạnh các nội dung trọng tâm của bài thực hành.

5. Hướng dẫn về nhà:

- Học bài cũ, trả lời câu hỏi SGK.
- Hoàn thành yêu cầu phân vận dụng.
- Ôn tập, chuẩn bị kiểm tra giữa kì 1.

